

Afhankelijkheid van cannabis: voorspellers, beloop en hulpzoekgedrag

Gepubliceerd: 12-02-2008 Laatst bijgewerkt: 10-05-2024

Primaire doelstellingen van dit onderzoek zijn: 1) het bestuderen van factoren betrokken bij de transitie van riskant cannabisgebruik naar cannabis afhankelijkheid, 2) het bestuderen van 3-jaars natuurlijk beloop van cannabis afhankelijkheid,...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestart
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON31768

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Afhankelijkheid van cannabis

Aandoening

- Overige aandoening
- Psychiatrische stoornissen NEG

Synoniemen aandoening

cannabis afhankelijkheid, cannabis verslaving

Aandoening

verslaving

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Trimbos Instituut

Overige ondersteuning: ZonMW

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: afhankelijkheid van cannabis, blootstelling aan cannabis, hulpzoekgedrag, prospectieve follow-up

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

(verandering in) DSM-IV afhankelijkheid

co-morbiditeit

persoonlijkheid

zorggebruik

Secundaire uitkomstmaten

verandering in cannabisgebruik

blootstelling aan cannabis

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Cannabis is de meest gebruikte illegale drug in Nederland. Naar schatting 80.000 individuen in Nederland kunnen worden beschouwd als *risicovol* cannabis-gebruiker. Ook de vraag om hulp voor cannabis-gerelateerde problemen is het afgelopen decennium fors toegenomen. In het publieke debat worden de cannabis-gerelateerde problemen in één adem genoemd met de recente verdubbeling van tetrahydrocannabinol (THC), de belangrijkste psycho-actieve component, in de marihuana van Nederlandse bodem.

Eerdere studies wijzen erop dat variabelen die betrokken zijn bij het initiëren van cannabisgebruik verschillen van de factoren die gerelateerd zijn aan het ontwikkelen van cannabis afhankelijkheid. Hoewel de factoren betrokken bij het beginnen met cannabis gebruik uitgebreid zijn bestudeerd, zijn risicofactoren

betrokken bij de overgang naar cannabis afhankelijkheid en het beloop van afhankelijkheid, inclusief de *hulpvraag*, verre van ontrafeld. Dit multi-disciplinaire onderzoek richt zich op deze vragen en verwacht daarmee bruikbare aanwijzingen te genereren voor preventie en behandeling.

Doel van het onderzoek

Primaire doelstellingen van dit onderzoek zijn: 1) het bestuderen van factoren betrokken bij de transitie van riskant cannabisgebruik naar cannabis afhankelijkheid, 2) het bestuderen van 3-jaars natuurlijk beloop van cannabis afhankelijkheid, inclusief factoren die stabiliteit of herstel voorspellen, 3) het bestuderen van factoren die gerelateerd zijn aan hulpzoekgedrag van cannabis-afhankelijke personen. Secundaire doelstellingen zijn: 4) het vergelijken van de karakteristieken van personen met riskant cannabisgebruik en cannabis-afhankelijke personen met controles uit de algemene populatie en 5) het valideren van zelf-gerapporteerde maten van blootstelling aan cannabis.

Onderzoeksopzet

Met *targeted sampling* methoden worden cohorten van 275 riskante cannabisgebruikers en 275 cannabis afhankelijke personen, in de leeftijd tussen 18 en 30 jaar, opgenomen in een prospectieve 3-jaars follow-up studie. Voor beschrijvende analyses worden deze 550 personen vergeleken met een voor leeftijd en geslacht gelijke groep uit een representatieve studie onder de algemene populatie, NEMESIS 2. Een *at random* geselecteerde subgroep van de beide cohorten, bestaande uit 20 risicovolle gebruikers en 20 van cannabis afhankelijke personen (bij de eerste meting), zullen worden gebruikt voor diepte analyses naar motivatie en dynamiek in patronen van cannabis consumptie. Een subgroep van 100 deelnemers zal worden bestudeerd om zelf-gerapporteerde maten van cannabis consumptie te valideren, waarbij gebruik gemaakt gaat worden van toxicologische gegevens. Om beter zicht te krijgen op de *onbeantwoorde hulpvraag* en redenen om behandeling te zoeken, wordt een aparte steekproef van 100 cannabis gebruikers die zich nieuw aanmelden bij de verslavingszorg eenmalig geïnterviewd.

Inschatting van belasting en risico

De belasting bestaat vooral uit de duur van de interviews, en uit het feit dat er in drie jaar tijd verschillende interviews zullen plaatsvinden. Om inzicht te krijgen in het natuurlijk beloop van fors cannabisgebruik en cannabis afhankelijkheid is deze follow-up opzet noodzakelijk. Wij schatten in dat de belasting door het type vragen (deels algemeen van aard, zoals demografische gegevens, wijze van cannabisgebruik, algemeen functioneren, deels over eventueel bestaande psychische co-problematiek en over (recente) life-events) acceptabel is. Deze inschatting is gebaseerd op eerdere ervaring met de zeer vergelijkbare vragenlijst die is gebruikt in het Nemesis 1 onderzoek. Daarin

zaten weliswaar niet de uitgebreide vragen over middelengebruik, maar het beantwoorden van deze vragen zal geen extra psychische belasting opleveren.

Het risico uit de substudie naar rookgewoonten, waarin de participant wordt gevraagd volgens zijn eigen gewoonten en in een natuurlijke omgeving een joint te roken en enkele hoofdharen af te staan, levert ons inziens geen extra gevaren op, anders dan die welke de cannabisroker in zijn of haar dagelijks leven al neemt.

Contactpersonen

Publiek

Selecteer

Postbus 725
3500 AS Utrecht
NL

Wetenschappelijk

Selecteer

Postbus 725
3500 AS Utrecht
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Hoofdstudie:

leeftijd 18-30 jaar / cannabisgebruik minimaal 12 dagen per maand gedurende het afgelopen jaar / helft van de deelnemers moet aan de criteria voor cannabis afhankelijkheid voldoen en andere helft niet (screening door intervieweer) / voldoende beheersing van het

Nederlands;Onderdeel hulpzoekgedrag:

leeftijd 18-30 jaar / nieuw in behandeling voor cannabis gerelateerde problemen en niet verwezen door justitie / voldoende beheersing van het Nederlands

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

leeftijd onder de 18 jaar of 31 of ouder / cannabis gebruik minder dan 12 dagen per maand gedurende afgelopen jaar / onvoldoende beheersing van het Nederlands;hulpzoekgedrag: verwezen voor behandeling door justitie

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen
Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Actieve controle groep
Doel:	Algemeen wetenschappelijk

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestart
(Verwachte) startdatum:	01-09-2008
Aantal proefpersonen:	650
Type:	Werkelijke startdatum

In onderzoek gebruikte producten en hulpmiddelen

Registratie: Geen registratie

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 12-02-2008

Soort: Eerste indiening

Toetsingscommissie: METIGG: Medisch Ethische Toetsingscommissie Instellingen
Geestelijke Gezondheidszorg (Utrecht)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL20677.097.07